

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านหลวง หมู่ที่ 5 ตำบลปงแสนทอง

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อเดือนธันวาคม 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) สว่าง บุญมี ประธานชุมชน

(นายสว่าง บุญมี)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนบ้านหลวง

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านหลวง ได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยภาพรวม ซึ่งจะประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

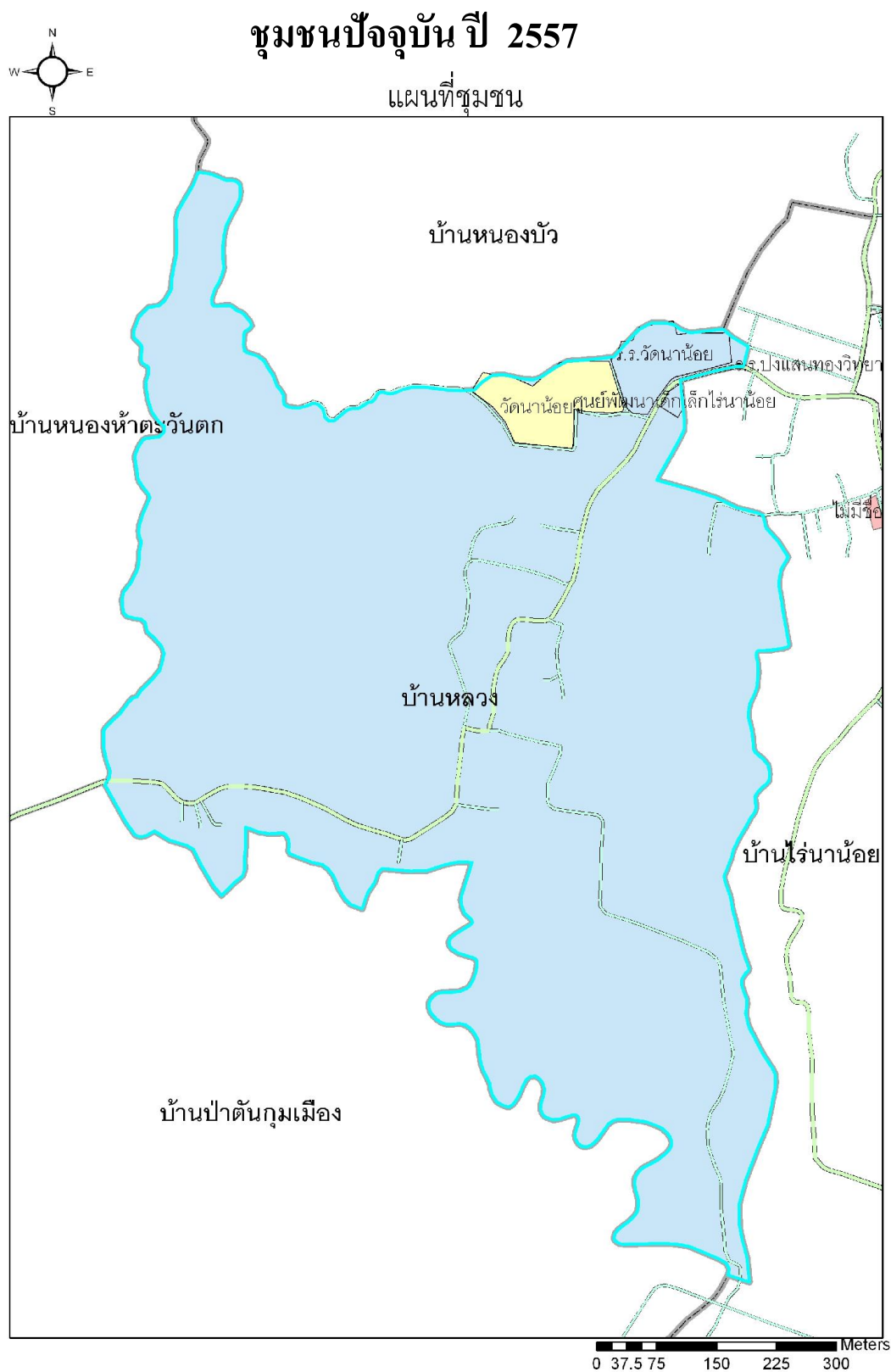
คณะกรรมการชุมชนบ้านหลวง

สารบัญ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-7
	ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2	ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	8-12
	จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
	จุดอ่อนของชุมชน	
	โอกาสของชุมชน	
	ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3	สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	13-16
ส่วนที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	17-18
ส่วนที่ 5	ภาคผนวก	19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวน้ำคุ่ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

เดิมที่บ้านหลวงอยู่ในเขตการปกครองของบ้านไธนาน้อย หมู่ที่ 5 ต.ปงแสนทอง เนื่องจากตำบลปงแสนทองอยู่ในเขตสุขาภิบาลชมพู ปกครองโดยมีผู้ใหญ่บ้าน และหลังจากนั้นสุขาภิบาลชมพูได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลชมพู โดยมีนายน้อย ใจล่อ เป็นผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้น(พ.ศ. 2544) จึงเสนอแยกชุมชนบ้านไธนาน้อยออกเป็น 3 ชุมชนคือ

1. ชุมชนบ้านหลวง
2. ชุมชนบ้านไธนาน้อย
3. ชุมชนบ้านหนองบัว

จึงได้มีการเลือกตั้งประธานชุมชนบ้านหลวงครั้งแรกในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2544 ซึ่ง นายสว่าง บุญมี ได้รับเลือกเป็นประธานชุมชนบ้านหลวงจนถึงปัจจุบัน

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 160 ครัวเรือน
ประชากร 559 คน ชาย 239 คน หญิง 320 คน
- อาชีพหลัก (1) รับจ้าง จำนวนครัวเรือน
(2) เกษตรกร จำนวนครัวเรือน
(3)จำนวนครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1)จำนวนครัวเรือน
(2)จำนวนครัวเรือน
(3)จำนวนครัวเรือน
(4)จำนวนครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551)บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551จำนวน ครัวเรือน

1.3 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัยไร่ พื้นที่ทำการเกษตรไร่ ทำนาปีละครั้ง
- พื้นที่ทำนา.....ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน.....ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้า คลองชลประทาน).....ไร่

- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ)จำนวนไร่
- แหล่งน้ำสาธารณะแห่ง
- ประปา..... แห่ง ผู้ใช้.....ครัวเรือน บ่อสาธารณะ แห่ง
- โรงเรียน(ระดับ)แห่ง วัด (ระบุ)แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าครัวเรือน ร้อยละ
- โทรศัพท์สาธารณะแห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน)เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือเครื่อง
- หอกระจายข่าว 1 แห่ง วิทยุชุมชน แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนแห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม/.....แห่ง อื่น ๆ

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม
- สงกรานต์ เดือนเมษายน
- ออกพรรษา เดือนตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1.
- 2.....
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นายสว่าง บุญมี การติดต่อโทร. 08-1167-0079

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

- 1) 2).....
- 3) 4).....
- 5) 6).....
- 7) 8).....
- 9).....

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ่ม

- 1) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 2) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 3) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 4) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 5) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 6) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 7) คุ่ม.....ชื่อ.....
- 8) คุ่ม.....ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) 2).....
- 3) 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- 1) 2).....
- 3) 4).....
- 5) 6).....
- 7) 8).....
- 9) 10).....
- 11) 12).....

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

-
-
-
-

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....
.....
.....
.....
.....

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....
.....
.....
.....
.....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. 2.
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. 2.
มีนาคม	1..... 2.....	1. 2.
เมษายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. 2.
มิถุนายน	1..... 2.....	1. 2.
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. 2.
สิงหาคม	1..... 2.....	1. 2.
กันยายน	1..... 2.....	1. 2.
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. 2.
ธันวาคม	1..... 2.....	1. 2.

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กลุ่มเกษตรกร	-	-	116	-	-	-	-
2	กลุ่มแม่บ้าน	-	-	35	-	-	-	-
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์	-	-	559	-	-	-	-
4	กลุ่มเยาวชน	-	-	25	-	-	-	-
5	กลุ่มผู้สูงอายุ	-	-	38	-	-	-	-
6	กลุ่มอาชีพ	-	-	35	-	-	-	-
7	กลุ่มออมทรัพย์	-	-	88	-	-	-	-

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
ฝายกั้นน้ำแต่ไม่มีน้ำกักเก็บใน การเกษตรนอกฤดูกาล -มีศัตรูพืชในการทำนาทำให้ ได้ผลผลิตน้อย -ขาดการประสานงานที่ดีใน ระบบสาธารณสุข -ตลาดรองรับกลุ่มอาชีพสตรียัง อยู่ในวงแคบไม่กว้างขวาง -ขาดงบประมาณในการ สนับสนุนกลุ่มเยาวชน -ขาดการบริหารงานที่ดีของ ระบบไฟฟ้าของประปาหมู่บ้าน ทำให้ค่าใช้จ่ายของค่าไฟฟ้าสูง		

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร -การคมนาคมสะดวกอยู่ใกล้ตัวเมือง -มีวัดอุทิศเพียงพอในการทำน้ำพริกลาบของกลุ่มสตรี -มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง 		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -ขาดแคลนน้ำใช้ในการเกษตรในฤดูแล้ง -ขาดการส่งเสริมด้านสวัสดิการผู้ด้อยโอกาสในชุมชน -ขาดความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในกลุ่มของชุมชน -การสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการยังไม่เพียงพอ 		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	1.1 ขาดแคลนน้ำใช้ในการเกษตรฤดูแล้ง	1.1 ทำให้ราษฎรไม่สามารถเพาะปลูกพืชอื่น ๆ ได้
2	ด้านเศรษฐกิจ (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)	2.1 สมาชิกกลุ่มขาดความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่ม	2.1 ทำให้ราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพและรายได้
3	ด้านสังคม การเมือง การปกครอง (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)	3.1 ขาดการส่งเสริมสวัสดิการในชุมชนสำหรับผู้ด้อยโอกาส 3.2 ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนจากภาครัฐ	3.1 ทำให้ผู้ด้อยโอกาสขาดโอกาส 3.2 ทำให้ราษฎรขาดดูแลจากภาครัฐ

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>,ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)		
5	<u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)		
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)		

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....

.....

.....

.....

4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)
- 12)

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง (พึ่งตนเอง:พ , กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ศ)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่น ๆ	
1	วางท่อระบายน้ำชลประทาน 2 กิโลเมตร	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558		-	/	-	-	ศ
2	วางท่อระบายน้ำซอย 11 เดิม (ท่อเล็กเกินไป) จึงขอท่อใหม่ ขนาด 60 ซม.	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558		-	/	-	-	ศ
3	ขยายเขตไฟฟ้า	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558		-	/	-	-	ศ
4	ก่อสร้างประปาสำรอง	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558		-	/	-	-	ศ
5	ก่อสร้างฝาย	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558		-	/	-	-	ศ
6	เทคอนกรีตเสริมเหล็ก ซอย 2/1 และซอย 11 ระยะประมาณ 700 เมตร ระหว่างบ้านหลวง - หนองบัว	ชุมชนบ้านหลวง	ปี 2558						

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก